

Ισοκράτης, Πανηγυρικός, 73 – 75

Ο Ισοκράτης στο παρακάτω απόσπασμα, ανατρέχοντας στο παρελθόν, αναφέρεται στους Περσικούς Πολέμους και σημειώνει ότι επιδίωξη του δεν είναι να αποσιωπήσει τη συνεισφορά των Λακεδαιμονίων στην απόκρουση της περσικής απειλής αλλά να αναδείξει ακόμη περισσότερο την αξία και την υπεροχή των Αθηναίων.

Καὶ μηδεὶς οἰέσθω μὲν ἄγνοεῖν ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι περὶ τοὺς καιροὺς τούτους πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι τοῖς Ἕλλησι κατέστησαν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ μᾶλλον ἐπαινεῖν ἔχω τὴν πόλιν, ὅτι τοιούτων ἀνταγωνιστῶν τυχοῦσα τοσοῦτον αὐτῶν διήνεγκε. Βούλομαι δ' ὀλίγω μακρότερα περὶ τοῖν πολέοιν εἰπεῖν καὶ μὴ ταχύ λίαν παραδραμεῖν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῖν ὑπομνήματα γένηται, τῆς τε τῶν προγόνων ἀρετῆς καὶ τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους ἔχθρας. Καίτοι μὲν οὐ λέληθεν ὅτι χαλεπὸν ἐστὶν ὕστατον ἐπελθόντα λέγειν περὶ πραγμάτων πάλαι προκατειλημμένων καὶ περὶ ὧν οἱ μάλιστα δυνηθέντες τῶν πολιτῶν εἰπεῖν ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ θαπτομένοις πολλάκις εἰρήκασιν· ἀνάγκη γὰρ τὰ μὲν μέγιστα αὐτῶν ἤδη κατακεχρηῆσθαι, μικρὰ δ' ἔτι παραλελειφθαι. Ὅμως δὲ ἐκ τῶν ὑπολοίπων, ἐπειδὴ συμφέρει τοῖς πράγμασι, οὐκ ὀκνητέον μνησθῆναι περὶ αὐτῶν. Πλείστων μὲν οὖν ἀγαθῶν αἰτίους καὶ μεγίστων ἐπαίνων ἀξίους ἡγοῦμαι γεγενῆσθαι τοὺς τοῖς σώμασιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος προκινδυνεύσαντας· οὐ μὴν οὐδὲ τῶν πρὸ τοῦ πολέμου τούτου γενομένων καὶ δυναστευσάντων ἐν ἑκατέρῳ τοῖν πολέοιν δίκαιον ἀμνημονεῖν· ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν οἱ προασκήσαντες τοὺς ἐπιγιγνομένους καὶ τὰ πλήθη προτρέψαντες ἐπ' ἀρετὴν καὶ χαλεποὺς ἀνταγωνιστὰς τοῖς βαρβάροις ποιήσαντες.

Λεξιλόγιο

- ἔχω + τελικό απαρέμφατο = μπορώ να...
- διαφέρω τινος = ξεπερνά κάποιον, ξεχωρίζω από κάποιον.
- τοῖν πόλεοιν (γενική δυϊκού αριθμού) ⇔ τῶν πόλεων.
- παραδραμεῖν < απαρ. αορ. β' του ρ. παρατρέχω = προσπερνά κάτι, παρακάμπω κάτι, πραγματεύομαι ένα θέμα σύντομα.
- τὸ ὑπόμνημα = η υπενθύμιση.
- προκατειλημμένων < μτχ. παρακειμένου του ρ. προκαταλαμβάνομαι = καταπιάνομαι από πριν με κάτι, ασχολούμαι από παλιά με κάτι.
- κατακεχρηῆσθαι < απαρ. παρακειμένου του ρ. καταχρῶμαι = εξαντλώ κάτι, ξοδεύω μέχρι τέλους, κάνω κατάχρηση.
- παραλελειφθαι < απαρ. παρακειμένου του ρ. παραλείπομαι = απομένω.
- συμφέρει τοῖς πράγμασι = το απαιτεί η περίσταση.
- ὀκνέω,-ῶ = διστάζω, φοβάμαι.

Ασκήσεις

1. Να εντοπίσετε τα **τριτόκλιτα ουσιαστικά** του κειμένου και να γράψετε την αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.
2. Να γράψετε το γ' ενικό όλων των εγκλίσεων του ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται ο καθένας από τους παρακάτω τύπους: **ἀγνοεῖν, κατέστησαν, δυνηθέντες, κατακεχρηῆσθαι.**
3. Ναντικαταστήσετε χρονικά τους παρακάτω τύπους: **διήνεγκεν, εἶπειν, λέληθεν, εἰρήκασιν.**
4. Να γράψετε τους άλλους βαθμούς των παρακάτω τύπων: **πολλῶν, μᾶλλον, ὀλίγω, πάλαι, μέγιστα, μικρά.**
5. Να κλίνετε την οριστική παρακειμένου και υπερσυντέλικου στη φωνή που βρίσκεται ο καθένας απ' τους παρακάτω τύπους: **προκατειλημμένων, παραλελειφθαι.**
6. Να γράψετε την ονομαστική και τη γενική ενικού και στα τρία γένη για καθένα από τα παρακάτω επίθετα: **ἐλεύθερον, πλούσιος, κακόν, πιστός.** Στη συνέχεια να σχηματίσετε τα παραθετικά των αντίστοιχων επιρρημάτων.
7. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις: **«ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι περὶ τοὺς καιροὺς τούτους πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι τοῖς Ἕλλησι κατέστησαν», «ὅτι τοιούτων ἀνταγωνιστῶν τυχοῦσα τοσοῦτον αὐτῶν διήνεγκε».**
8. **«...οὐκ ὀκνητέον μνησθῆναι περὶ αὐτῶν»:** να αντικαταστήσετε το ρηματικό επίθετο «οὐκ ὀκνητέον» με ισόδυναμη συντακτική δομή.
9. **«ἐπὶ τοῖς δημοσίᾳ θαπτομένοις»:** να αναγνωρίσετε το είδος της μετοχής και να την αντικαταστήσετε με ισόδυναμη συντακτική δομή.
10. **«Βούλομαι δ' ὀλίγω μακρότερα περὶ τοῖν πόλεοιν εἶπειν καὶ μὴ ταχύ λίαν παραδραμεῖν, ἴν' ἀμφοτέρων ἡμῖν ὑπομνήματα γένηται».** Να μεταφέρετε το παραπάνω χωρίο στο πλάγιο λόγο με όλους τους δυνατούς τρόπους, εξαρτώντας το από τη φράση **«Ἰσοκράτης εἶπεν ὅτι ...».**